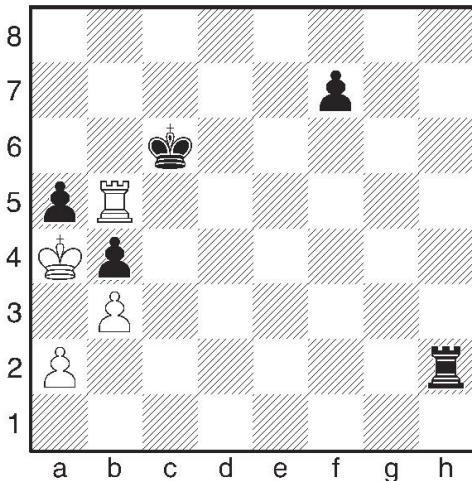

Zisk rozhodujícího tempa – proměna pěšce s šachem

Ljubojevič -Browne,
Amsterdam 1972

Jedná se o takové pozice, kdy obě strany spěchají se svými volnými pěšci k poli proměny. I zde platí, že rozhodující figurou je aktivní král. Šikovným manévrováním dokáže přilákat pasivnějšího krále soupeře na „zaminované“ pole, kde pak dostane šach od nové dámy. To vede k zisku rozhodujícího tempa a většinou k výhře. Viděli jsme již klasickou ukázkou na toto téma – studii Durase – a tato kapitola na ni bude volně navazovat.

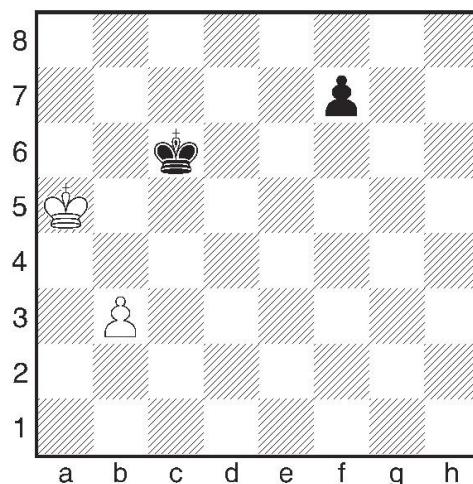
Nyní se podíváme na několik dalších příkladů. Následující koncovka je jednou z nejčastěji publikovaných pěšcovek v šachové literatuře. A to proto, že se v poměrně jednoduché pozici spletli oba známí velmistři!

Po správném 37.Kxa5 Vxa2+ 38.Kxb4 by partie okamžitě skončila remízou. Místo toho zahrál Ljubomir Ljubojevič

37.Vxa5??

a přešel do prohrané pěšcové koncovky

37...Vxa2+ 38.Kxb4 Vxa5 39.Kxa5

Na výši nebyl ani jeho soupeř Walter Browne – zahrál totiž **39...f5??** s remízou po **40.Kb4 f4 41.Kc4=**.

Hlavní výhodou černého je aktivnější postavení krále, a mohl toho využít po

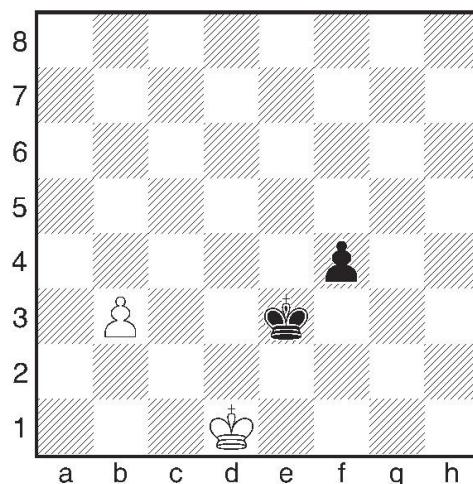
39...Kd5!

Vzniknou dvě hlavní varianty, podobné těm z Durasovy studie.

40.Kb4 Kd4!

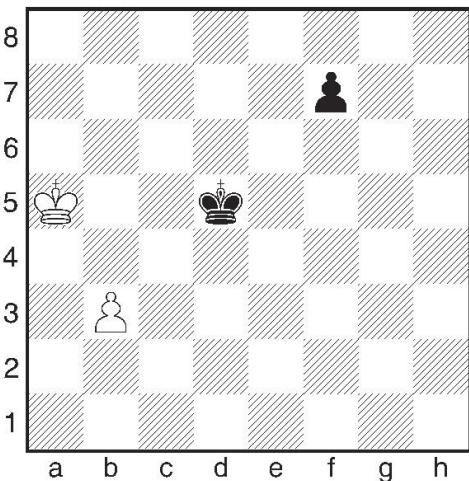
Ukazuje se smysl tahu 39...Kd5 – černý ne-pustí bílého krále ke svému pěšci!

41.Ka3 f5 42.Kb2 f4 43.Kc2 Ke3 44.Kd1

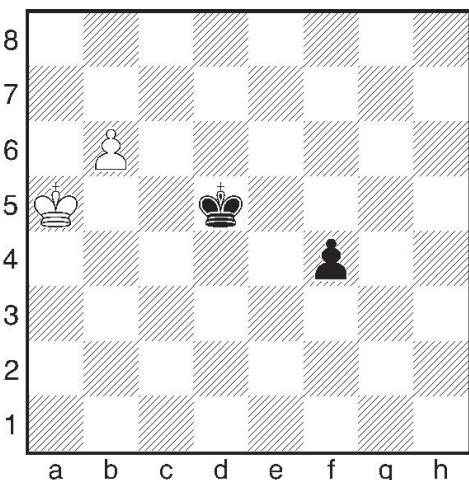
44...Kf2! 45.b4 f3 46.b5 Kg1 47.b6 f2

a vyhraje, promění svého pěšce s šachem.

Podobně jednoznačná je i druhá varianta.

40.b4 f5 41.b5 f4 42.b6

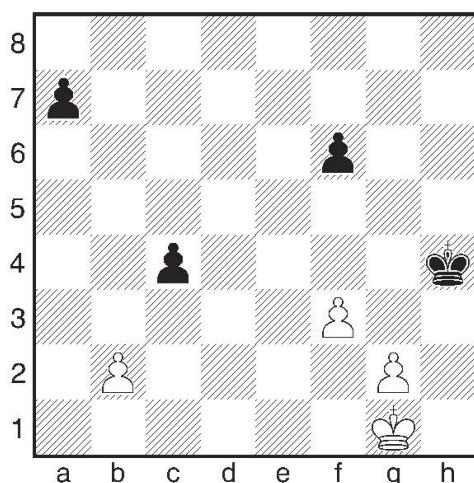
Následuje přilákání bílého krále na diagonálu f1–a6:

42...Kc6! 43.Ka6 f3 44.b7 f2 45.b8D f1D+

a černý vyhraje.

Bud' dá mat po 46.Ka7 Da1, nebo získá dámou po 46.Ka5 Da1+ 47.Kb4 Db1+.

**Kaufman – Byrne,
New York 1972**

Stejná závěrečná pozice mohla vzniknout i ve variantě z partie Kaufman – Byrne, New York 1972, která se dokonce hrála o několik týdnů dříve než partie Ljubojeviče s Brownem.

Bílý musí reagovat na hrozící průlom na dámském křídle, tím si ale rozhodujícím způsobem zpasivní svého krále a partii neudrží.

51.Kf2 a5 52.Ke3

Okamžitě prohrávalo 52.g3+? Kh3.

**52...Kg3 53.Kd4 Kxg2 54.Kxc4 Kxf3
55.Kb5 f5 56.Kxa5 f4 57.b4**

